

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 7C/69/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8616201980
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Keselicová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8616201980.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník, sudkyňa JUDr. Jana Keselicová, v právnej veci žalobcov 1. U. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. D. XX, občan SR, 2. U. D., nar. XX.X.XXXX, bytom X. D. XX zastúpení JUDr. Vladimírom Cahajlom, advokátom, Dlhý rad, Bardejov proti žalovanému Rapid life životná poisťovňa, a.s. Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, zastúpený JUDr. Gabrielom Gulbišom, advokátom, so sídlom Moyzesova 38, Košice, IČO: 31 311 016, o primerané finančné zadostučinenie, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 1. rade primerané finančné zadostučinenie vo výške 51,45 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi v 2. rade primerané finančné zadostučinenie vo výške 108,05 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Žalobca v 1. rade má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

IV. Žalobca v 2. rade má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou dňa 14.5.2013 domáhal zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia u žalobkyne v 1. rade vo výške 51,45 eura a u žalobkyne v 2. rade vo výške 108,05 eura.

2. Z pripojeného spisu Okresného súdu Svidník, sp. zn. 7C/137/2013 súd zistil, že rozsudkom zo dňa 5.2.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.4.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 15Co 348/2015-198 zo dňa 27.1.2016 súd rozhodol o predmete sporu tak, že zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach, sp. zn. 2C/582/2012 zo dňa 19.1.2012 a rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach, sp. zn. 2C/575/2012 zo dňa 19.1.2012. Žalobu o zaplataenie primeraného finančného zadostučinenia súd vylúčil na samostatné konanie, ktoré je vedené pod sp. zn. 7C/69/2016.

3. Predmetom tohto konania je teda zaplataenie primeraného finančného zadostučinenia u žalobkyne v 1. rade vo výške 51,45 eura a u žalobkyne v 2. rade vo výške 108,05 eura.

4. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, a to: rozsudok Okresného súdu Svidník, sp. zn. 7C/137/2013-171 zo dňa 5.2.2015, rozsudok Krajského súdu Prešov, sp. zn. 15Co/348/2015-198 zo dňa 27.1.2016, pripojený spis Okresného súdu Svidník sp. zn. 7C/137/2013, spis Okresného súdu Svidník sp. zn. 7C/69/2016 a zistil tento skutkový stav:

5. Z pripojeného spisu Okresného súdu Svidník, sp. zn. 7C/137/2013 súd zistil, že v uvedenom konaní sa žalobcovia domáhali zrušenia rozhodcovských rozsudkov Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 2C/582/2012 zo dňa 19.1.2012 a sp. zn. 2C/575/2012 zo dňa 19.1.2012. Rozsudkom zo dňa 5.2.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13.4.2016, súd rozhodol o predmete sporu tak, že v prvom výroku zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach, sp. zn. 2C/582/2012 zo dňa 19.1.2012 a v druhom výroku zrušil rozsudok Arbitrážneho súdu v Košiciach, sp. zn. 2C/575/2012 zo dňa 19.1.2012.

6. Z návrhov na začatie rozhodcovského konania na čl. 8 a čl.112 pripojeného spisu súd zistil, že žalovaný si zhodne u oboch žalobkyň uplatňoval v rozhodcovskom konaní nároky podľa časti XVII. ods. 7a príslušných všeobecných poisťných podmienok, na základe ktorého podpisom poisťnej zmluvy vznikla žalobcovi osobitná pohľadávka voči žalovanému, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poistenia.

7. Podľa časti XVII. ods. 7a Všeobecných poisťných podmienok, s uzavretím poisťnej zmluvy je pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy medzi poisťovňou a poisťníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poisťnej zmluvy vzniká poisťovní osobitná pohľadávka voči poisťníkovi vo výške vyplatenej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poisťnej zmluvy, ktorá sa vysporiada pri ukončení poisťného vzťahu zápočtom voči odkupnej hodnote, ak je vytvorená alebo poisťnému plneniu. Ak odkupná hodnota pri ukončení poisťného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poisťného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poisťníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poisťných podmienkach pred rozhodcovským súdom.

8. Z rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 2C/582/2012 zo dňa 19.1.2012 je zrejmé, že žalobcovi v 1. rade bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému peňažnú sumu vo výške 51,45 eura a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplynulo, že vec spadá do právomoci rozhodcovského súdu, ak ide o typ sporu, ktorý je možno v rozhodcovskom konaní prejednať a ak zároveň v danej veci bola medzi účastníkmi uzavretá platná rozhodcovská zmluva. Rozhodcovský súd je za takých podmienok ďalej príslušný na rozhodovanie sporu, ak bola jeho príslušnosť vopred dohodnutá alebo bol dodatočne na základe dohody strán rozhodcovský súd na prejednanie a rozhodnutie veci určený. Z písomného poverenia žalobcu z 1.1.2009 resp. z časti XV. predložených poisťných podmienok vyplýva, že poisťovňa určila na prejednanie všetkých sporov Arbitrážny súd Košice. Z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom žalovaného s tým, že tento ju nebol povinný v rámci poisťnej zmluvy ako celku podpísať.

9. Z rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, sp. zn. 2C/575/2012 zo dňa 19.1.2012 je zrejmé, že žalobcovi v 2. rade bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému peňažnú sumu vo výške 108,05 eura a trovy rozhodcovského konania vo výške 276,- eur. Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplynulo, že vec spadá do právomoci rozhodcovského súdu, ak ide o typ sporu, ktorý je možno v rozhodcovskom konaní prejednať a ak zároveň v danej veci bola medzi účastníkmi uzavretá platná rozhodcovská zmluva. Rozhodcovský súd je za takých podmienok ďalej príslušný na rozhodovanie sporu, ak bola jeho príslušnosť vopred dohodnutá alebo bol dodatočne na základe dohody strán rozhodcovský súd na prejednanie a rozhodnutie veci určený. Z písomného poverenia žalobcu z 1.1.2009 resp. z časti XV. predložených poisťných podmienok vyplýva, že poisťovňa určila na prejednanie všetkých sporov Arbitrážny súd Košice. Z osobitných dojednaní vyplýva, že rozhodcovská doložka bola krytá samostatným podpisom žalovaného s tým, že tento ju nebol povinný v rámci poisťnej zmluvy ako celku podpísať.

10. Na pojednávaní konanom dňa 19.9.2016 zástupca žalovaného uviedol, že navrhuje žalobu zamietnuť, pretože v prípade poskytnutia požadovaného plnenia by došlo na strane žalobcov k bezdôvodnému obohateniu.

11. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

12. Podľa § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom

je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 53 ods. 1, ods. 5 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

14. Podľa § 54 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

15. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

16. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

17. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

18. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že žaloba je dôvodná, pričom sa v plnom rozsahu stotožnil s argumentáciou žalobcu. V konaní bolo preukázané, že žalobcovia v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/137/2013 úspešne uplatnili porušenie práv spotrebiteľov, preto majú právo na primerané finančné zadosťučinenie od žalovaného, ktorý za porušenie ich práv nesie zodpovednosť. Žalobcovia v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 7C/137/2013 úspešne uplatnili porušenie svojich spotrebiteľských práv, keď dosiahli zrušenie rozhodcovských rozsudkov, na základe ktorých by žalobkyňa v 1. rade bola povinná zaplatiť žalovanému sumu 51,45 eur a žalobca v 2. rade sumu 108,05 eura.

19. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobcov ako spotrebiteľov, jeho dôsledkom je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľov na primerané finančné zadosťučinenie. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia je správne a spravodlivé, aby táto bola odvodená od výšky, ktorej zaplataenie sa žalovaný domáhal vo vyššie uvedených rozhodcovských konaniach, teda od ujmy, ktorá spotrebiteľom hrozila, čím sa naplní aj odradzovacia funkcia tohto satisfakčného prostriedku.

20. Pre úplnosť súd dodáva, že ak by podrobil súdnemu prieskumu časť XVII. ods. 7a Všeobecných poistných podmienok, ktoré spolu s poistnou zmluvou založili právny vzťah medzi stranami sporu,

musel by dospieť k záveru o neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky. Na základe uvedeného článku, podpisom poistnej zmluvy vznikla poisťovni osobitná pohľadávka voči poisťníkovi, ktorá zodpovedá nákladom poisťovne vynaloženým na uzavretie poistenia. Inými slovami poisťovňa žiada od spotrebiteľa - poisťníka, aby jej zaplatil províziu - odmenu za sprostredkovanie poistnej zmluvy, ktorú uhradila sprostredkovateľovi na základe vlastného obchodnoprávneho vzťahu, ktorý ma uzatvorený so sprostredkovateľom poistenia. Uvedené ustanovenie všeobecných podmienok považuje súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda ide o zmluvnú podmienku neplatnú.

21. O trovách strán, súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobcovia mali vo veci plný úspech, preto majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.